

YÖNETMELİK

Nükleer Düzenleme Kurumundan:

**RADYOAKTİF KİRLİLİĞE MARUZ KALMIŞ ALANLARIN ÇEVRESEL
İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİNİN YETKİLENDİRİLMESİNE
İLİŞKİN YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanlarda yürütülecek çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanlarda yürütülecek çevresel iyileştirme faaliyetlerini ve bu faaliyetleri gerçekleştirecek tüzel kişileri kapsar.

(2) Nükleer tesislerin, radyoaktif atık tesislerinin ve radyasyon tesislerinin işletmeden çıkarılması kapsamında yürütülecek olan çevresel iyileştirme faaliyetleri bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

(3) Alandaki radyoaktif maddeler haricinde diğer atıkların neden olduğu kirliliğe ilişkin yürütülecek faaliyetler bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası ile 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 785 inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alan: Çevresel iyileştirme faaliyetinin yürütüleceği, koordinatları belirlenmiş yeri,
 - b) Çevresel iyileştirme faaliyetleri: Radyoaktif kirliliğin giderilmesini, radyoaktif kirliliğin kısmen giderilmesini ve/veya koruyucu tedbirleri,
 - c) Koruyucu tedbirler: Alandaki radyoaktif kirlenmeden kaynaklanan radyasyon maruziyetini önlemek ya da azaltmak için çalışanların ve halkın maruz kalma yollarına yönelik alınabilecek her türlü önlemi,
 - ç) Kuruluş: Çevresel iyileştirme faaliyetlerini yürütmek için Kuruma başvuruda bulunan ve/veya yetkilendirilen Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiyi,
 - d) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,
 - e) Radyoaktif kirliliğin giderilmesi: Radyoaktif kirliliğe neden olan radyoaktif maddelerin Kurum tarafından belirlenen seviyelerin altında kalacak şekilde alandan uzaklaştırılması ve alanın kısıtlama olmaksızın kullanıma uygun hale getirilmesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Yetkilendirme****Genel ilkeler**

MADDE 5 – (1) Radyoaktif kirliliğe yol açan kişi, çevresel iyileştirme faaliyetlerini yürütmekten veya yürütülmesini temin etmekten sorumludur. Çevresel iyileştirme faaliyetlerini yürütmek üzere bir tüzel kişiden hizmet alınması, radyoaktif kirliliğe yol açan kişinin sorumluluğunu azaltmaz veya ortadan kaldırmaz.

(2) Bu Yönetmelik kapsamına giren alanlar üzerindeki çevresel iyileştirme faaliyetleri tamamlanmadıkça, bu alanlar üzerinde herhangi başka bir faaliyet yürütülemez.

(3) Çevresel iyileştirme faaliyetlerinde ve alanın düzenleyici kontrolden çıkarılmasında Kurum tarafından belirlenen doz sınırları, serbestleştirme seviyeleri ile referans seviyeler esas alınır.

(4) Kuruluş çevresel iyileştirme faaliyetleri kapsamında, alan ve durum özelinde gerekçeli olarak;

- a) Radyoaktif kirliliğin giderilmesi,
 - b) Sadece koruyucu tedbirler alınması,
 - c) Radyoaktif kirliliğin kısmen giderilmesi ve koruyucu tedbirler alınması,
- faaliyetlerinden birini yürütebilmek için Kuruma dilekçe ile yetkilendirme başvurusunda bulunur. Başvuru dilekçesinin ekinde, içeriği 6 ncı maddede düzenlenen bilgi ve belgeler yer alır.

(5) Yetkilendirme başvurularında Kuruma sunulacak bilgi ve belgeler, biri basılı diğeri elektronik ortamda olmak üzere iki kopya halinde sunulur. Basılı kopyanın Kuruma sunulmuş olan elektronik kopyadan üretilmiş olması ve elektronik kopya ile aynılığı Kuruluşun sorumluluğundadır. Kuruluş, kopyaların aynı olmamasının yol açabileceği sonuçlardan dolayı Kurumdan herhangi bir talepte bulunamaz.

(6) Kurum başvuruda sunulan bilgi ve belgeleri “Hizmete Özel” gizlilik derecesinde işleme tabi tutar. Kuruluş tarafından, “Hizmete Özel”den daha yüksek gizlilik derecesi olduğu değerlendirilen bilgi ve belgeler bulunması durumunda bu bilgi ve belgeler, gizlilik derecesinin gerektirdiği usule uygun olarak ek belge halinde sunulur.

(7) Başvuru dilekçesinin ekinde yer alan bilgi ve belgelerin Türkçe olması esastır. Ancak, Kuruma sunulacak olan bilgi ve belgelerden Kurum tarafından uygun görülenler İngilizce olarak sunulabilir.

(8) Kuruluş, yetkilendirme için Kurum tarafından belirlenen işlem ve hizmet bedellerini öder.

(9) Kuruluş, çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin ölçüm, test, muayene, kalibrasyon ve benzeri hizmetleri, alanında akredite edilmiş olması kaydıyla, kendi bünyesindeki birimlerden veya diğerkuruluşlardan temin eder veya edilmesini sağlar.

20) Yürütülecek çevresel iyileştirme faaliyetleri için ulusal mevzuatın gerektirdiği diğer izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeleri almak Kuruluşun sorumluluğundadır.

Yetkilendirme başvurusu

MADDE 6 – (1) Kuruluş, radyoaktif kirliliğin giderilmesini içeren çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin yetkilendirme başvurusunda;

- a) Kimlik bilgilerini,
- b) Yönetsel yapısını ve sorumlulukların dağılımını,
- c) Yasal temsilcilerini ve bu temsilcilerin imza sirkülerini,
- ç) Alanın mülkiyetine veya kullanım hakkına ilişkin belgeyi,
- d) Alana ilişkin adres, koordinat, yüz ölçümü, uygun ölçekli haritalar ve alan üzerinde varsa radyoaktif kirliliğe maruz kalmış olan yapı, sistem ve bileşenlerin yüz ölçümlerini ve alandaki yerlerini gösteren krokileri,
- e) Alanın radyoaktif kirliliğe maruz kalmasına neden olduğu bilinen ya da tahmin edilen geçmiş ve/veya devam eden faaliyetler hakkındaki bilgi ve belgeleri,
- f) Alandaki bilinen radyoaktif, kimyasal ve biyolojik kirlilik kaynaklarını,
- g) Faaliyet takvimini,
- ğ) Teknik altyapısını, deneyimini ve insan kaynağını gösteren bilgi ve belgeler ile varsa yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin çevresel iyileştirme faaliyetindeki görevlerini, sorumluluklarını ve yeterliliklerini gösteren bilgi ve belgeleri,
- h) Radyoaktif kirliliğin giderilmesine ilişkin asgari olarak yöntem, ekipman, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma ve acil durum önlemlerini içeren teknik raporu,
- ı) Talep edilmesi durumunda, biçim ve içeriği Kurum tarafından belirlenen, alanın radyolojik karakterizasyon raporunu,

içeren bilgi ve belgeleri Kuruma sunar.

(2) Sadece koruyucu tedbirler alınmasını içeren ya da radyoaktif kirliliğin kısmen giderilmesi ve koruyucu tedbirler alınmasını içeren durumlarda, başvuruda sunulacak bilgi ve belgeler Kurum tarafından ayrıca belirlenir.

Yetkilendirme başvurusunun değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) Kurum sunulan bilgi ve belgeleri gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutar. Kurum, değerlendirme sürecinde Kuruludan ilave bilgi ve belge talep edebilir.

(2) Sunulan bilgi ve belgelerde görülen eksiklikler Kuruluşa bildirilir. Kuruluş bunları Kurum tarafından belirlenen sürede tamamlayarak Kuruma vermekle yükümlüdür.

(3) Yetkilendirme kararı Kurum tarafından verilir. Nihai kararın olumsuz olması halinde, bu durum gerekçeleri ile birlikte Kuruluşa bildirilir. Kararın olumlu olması halinde, yetkilendirmeye ilişkin kapsam ve koşulları da içeren yetki belgesi Kuruluşa verilir.

Çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesi

MADDE 8 – (1) Yetki belgesi alan Kuruluş çevresel iyileştirme faaliyetlerini belirlenen kapsam ve koşullar çerçevesinde yürütmeye başlar.

(2) Çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmeye başlanması için yetki belgesi alındıktan sonra Kuruluşa altı aya kadar süre verilir.

(3) Kuruluş, faaliyet takviminde değişiklik yapılması gerektiği durumlarda, değişikliğin gerekçelerini de içeren raporu Kuruma sunar. Kurumun uygun bulması durumunda Kuruluş, faaliyet takviminde değişiklik yapar.

(4) Çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesi sürecinde, yeni gelişmeler veya denetim bulguları ışığında, daha önce saptanmamış veya dikkate alınmamış yeni bilgi ve bulgular elde edilirse, Kuruluş çevresel iyileştirme faaliyetlerinde yapılacak değişiklikleri ve/veya ilave çevresel iyileştirme faaliyetlerini belirler ve bu faaliyetler ile gerekçelerini içeren raporu Kuruma sunar. Kurumun uygun bulması durumunda Kuruluş, 5 inci maddenin onuncu fıkrasında belirtilen sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, bu faaliyetleri yürütür.

(5) Kuruluş yetki belgesinde belirtilen süre içerisinde yetkiye konu faaliyetlerini yürütmeye başlamadığı takdirde veya faaliyet yürütülmeye başladıktan sonra altı aydan uzun süreli faaliyetlerini durdurması durumunda, gerekçelerini içeren bir raporu Kuruma sunar. Kurum, durum özelinde değerlendirme yaparak yetkilendirmenin iptaline, askıya alınmasına, devamına ya da yetkilendirmenin kapsam ve koşullarında değişiklik yapılmasına yönelik karar verir.

(6) Faaliyet takvimine bağlı olarak çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin ilerleme raporları, Kurum tarafından belirlenen sıklıkta Kuruluş tarafından hazırlanarak Kuruma sunulur.

Alanın düzenleyici kontrolden çıkarılması başvurusu

MADDE 9 – (1) Radyoaktif kirliliğin giderilmesini içeren çevresel iyileştirme faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından, Kuruluş alanın düzenleyici kontrolden çıkarılması amacıyla Kuruma başvuruda bulunur.

(2) Kuruluş alanın düzenleyici kontrolden çıkarılması başvurusunun ekinde, yürütülen çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin raporu ve alanın düzenleyici kontrolden çıkarılması için gerekli şartların sağlandığını gösteren radyolojik karakterizasyon raporunu Kuruma sunar.

Alanın düzenleyici kontrolden çıkarılması başvurusunun değerlendirilmesi

MADDE 10 – (1) Kurum, alanın düzenleyici kontrolden çıkarılması başvurusunda sunulan bilgi ve belgeleri gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutar. Kurum değerlendirme sürecinde ilave bilgi ve belge talep edebilir.

(2) Sunulan bilgi ve belgelerde görülen eksiklikler Kuruluşa bildirilir. Kuruluş bunları Kurum tarafından belirlenen sürede tamamlayarak Kuruma vermekle yükümlüdür.

(3) Düzenleyici kontrolden çıkarma kararı Kurum tarafından verilir ve Kuruluşa bildirilir.

Yetkinin sona ermesi

MADDE 11 – (1) Kuruluşun çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin yetkisi, aşağıdaki hallerde sona erer:

- a) Kurum tarafından alanın düzenleyici kontrolden çıkarma kararı verilmesi.
- b) Sadece koruyucu tedbirler alınmasını içeren ya da radyoaktif kirliliğin kısmen giderilmesi ve koruyucu tedbirler alınmasını içeren durumlarda, Kurum tarafından yetkilendirme kapsamında belirlenen faaliyetlerin tamamlandığına karar verilmesi.

- c) Kuruluşun alan üzerindeki mülkiyet veya kullanım hakkının sona ermesi.
ç) Kuruluşun talep etmesi ve Kurumun uygun bulması.
d) Yetkilendirmenin Kurum tarafından iptal edilmesi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer durumlar

MADDE 12 – (1) Çevrede radyoaktif kirliliğe yol açan acil durumlar sonrası yürütülecek çevresel iyileştirme faaliyetleri için Kurum gerekli kararları alır.

(2) Radyoaktif madde ile kirlenmiş malzemelerin gömüldüğü alanlarda ve üzerlerinde yürütülmesi planlanan, sadece koruyucu tedbirler alınmasını içeren çevresel iyileştirme faaliyetleri için Kurumdan görüş alınır.

Denetim ve yaptırım

MADDE 13 – (1) Kuruluşun çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin yükümlülükleri, ilgili yönetmelik hükümleri uyarınca Kurumun denetimine tabidir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesi sırasında ilgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde yaptırım uygulanır.

(3) Yaptırımlar; yetkinin askıya alınmasını, kısıtlanmasını, iptalini ve 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca uygulanacak idari para cezalarını içerir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ve henüz karara bağlanmamış olan yetkilendirme başvuruları bu Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.